

No. 43449

**Kazakhstan
and
Azerbaijan**

Agreement between the Government of the Republic of Kazakhstan and the Government of the Republic of Azerbaijan on the promotion and protection of investments. Baku, 16 September 1996

Entry into force: *30 April 1998 by notification, in accordance with article 12*

Authentic texts: *Azerbaijani, Kazakh and Russian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Kazakhstan, 19 January 2007*

**Kazakhstan
et
Azerbaïdjan**

Accord entre le Gouvernement de la République du Kazakhstan et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan relatif à la promotion et à la protection des investissements. Bakou, 16 septembre 1996

Entrée en vigueur : *30 avril 1998 par notification, conformément à l'article 12*

Textes authentiques : *azerbaïdjanais, kazakh et russe*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Kazakhstan, 19 janvier 2007*

[KAZAKH TEXT – TEXTE KAZAKH]

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен
Әзірбайжан Республикасының Үкіметі
арасындағы инвестицияларды ынталандыру
және өзара қорғау туралы**

К Е Л І С І М

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасының Үкіметі (бұдан әрі "Уағдаласушы Тараптар" деп аталады),

Уағдаласушы Тараптардың екеуінің де өзара пайдасы үшін ұзақ мерзімді негіздегі экономикалық ынтымақтастықты күшейтуді қалай отырып,

Бір Уағдаласушы Тараптың инвесторлары үшін басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында қолайлы жағдайлар жасау және қолдап отыру ниетімен,

осы Келісімге сәйкес инвестицияларға жәрдемдесу және оларды өзара қорғау осы саладағы іскерлік бастамашылықты ынталандыратынын қолдап,

мыналар туралы келісті:

1-бап

Айқындамалар

Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1. "Инвестиция" термині бір Уағдаласушы Тарап инвесторының басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында соңғысының қолданылып жүрген заңдарына сәйкес экономикалық қызметке байланысты инвестициялаған активтерінің көз-келген түрін қамтитын болады және, атап айтқанда, бірақ айрықша емес:

а) көпілдік салымдары, займ бойынша ұстап тұру, қамтамасыз ету құқықтары және осы сияқты көз-келген басқа да құқықтар секілді жылжымалы және жылжымайтын мүлікті;

б) акцияларды, бағалы қағаздарды, борыштық міндеттемелерді, кері инвестицияланған табыстарды, инвестицияларды жүзеге асырумен байланысты мақсатты банкілік және қаржылық салымдарды;

в) қаржылық маңызы бар, қызметке байланысты ақша талап-

тарын немесе өзге де ақшалай талаптарды;

г) парасат меншігі құқықтарын, соның ішінде авторлық құқықтарды, тауар белгілерін, патенттерді, өнеркәсіптік үлгілерді, технологиялық процестерді, ноу-хауды, коммерциялық құпияларды, фирмалық атауларды және инвестицияларға байланысты гудвилді;

д) кері инвестицияланған табыс пен негізгі борыш және кредиттік келісімдер бойынша проценттер төлемдерін;

е) заңдарға сәйкес лицензиялар мен рұқсаттарды, оның ішінде табиғи ресурстарды барлауға, өндіруге, өңдеу мен пайдалануға концессияны қамтитын болады.

2. "Инвестор" термині:

а) Уағдаласушы Тараптардың кез-келгенінде оның заңдарына сәйкес азаматтығы немесе тұрақты тұратын жері бар кез-келген жеке тұлғаны;

б) Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысының қолданылып жүрген заңдарына сәйкес құрылған және басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында инвестицияларды жүзеге асыруға құқығы бар кез-келген заңды тұлғаны білдіреді.

3. "Табыстар" термині: инвестициялардың нәтижесінде алынған ақшалай соманы білдіреді және, атап айтқанда, бірақ айрықша емес, табыстарды, проценттерді, капитал өсімін, дивидендтерді, роялтиді және қызметтер үшін төленген ақыны қамтиды.

4. "Аумақ" термині:

Қазақстан Республикасына қатысты - Қазақстан Республикасының мемлекеттік аумағын, оның ішінде Қазақстан Республикасы халықаралық құқыққа сәйкес өзінің егемен құқығын және юрисдикциясын жүзеге асыратын әуе кеңістігін, теңіз түбін, еркін экономикалық аймақтарды, континенттік шельфті, табиғи ресурстар мен жер қойнауын білдіреді.

Әзірбайжан Республикасына қатысты - Әзірбайжан Республикасының аумағын, оның ішінде Әзірбайжан Республикасының ішкі суларын, Әзірбайжан Республикасына тиісті Каспий теңізінің (көлінің) секторын, Әзірбайжан Республикасының үстіндегі әуе кеңістігін, сондай-ақ сол аумақ шегінде Әзірбайжан Республикасы жер қойнауына, теңіз түбіне, континенттік шельфке және табиғи ресурстарға қатысты өзінің егемен құқығын жүзеге асыратын, халықаралық құқық және Әзірбайжан Республикасының ұлттық заңдарына сәйкес айқындалған немесе болашақта айқындалатын кез-келген аумақты;

5. Аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы

тараптар Мемлекетінің заңдары мен басқа нормативтік актілеріне сәйкес рұқсат етілген инвестициялар нысанының өзгеруі оның инвестиция ретіндегі сипатын өзгертпейді.

2-бап

Осы Келісімнің қолданылуы

Осы Келісімнің шарттары бір Уағдаласушы Тараптың инвесторлары басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында осы Келісім күшіне енгенге дейін де, енгеннен кейін де жүзеге асырған барлық инвестицияларға қолданылатын болады.

3-бап

Инвестицияларды ынталандыру және қорғау

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында инвестицияларды жүзеге асыру үшін басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторларын ынталандырып, олар үшін қолайлы жағдайлар жасап отырады және өзінің заңдары мен ережелеріне сәйкес мұндай инвестицияларға рұқсат ететін болады.

2. Кез келген Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларына басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында әділетті және тең құқықты жағдай, толық қорғау және қауіпсіздік қамтамасыз етіледі.

4-бап

Ұлттық тәртіп және неғұрлым қолайлы жағдай жасау тәртібі

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында басқа Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларына әділетті әрі тең болып табылатын және ол өзінің төл инвесторларының инвестицияларына немесе кез-келген үшінші мемлекеттің инвесторларының инвестицияларына жасайтын жағдайға қарағанда қолайсыздау болмайтын жағдай жасайды.

2. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторларына осы инвестицияларды басқаруға, қызмет істеуіне, пайдалануға немесе иелік етуге қатысты әділетті әрі тең болып табылатын және ол өзінің төл инвесторларына немесе кез-келген үшінші мемлекеттің инвесторларына жасайтын жағдайға қарағанда қолайсыздау болмайтын жағдай жасайды.

3. Бұл баптың 1 және 2-тармақтарының ережелері:

а) Уағдаласушы Тараптардың бірі қатысушысы болып табылатын немесе бола алатын инвестициялардың ынымақтастық тәртібіне немесе аймақтық ынымақтастықтың басқа нысандарына есер ететін кез-келген көдендік одақ немесе еркін сауда одағынан, немесе осындай халықаралық Келісімдерден;

б) толық немесе ішінара салық салуға қатысты кез-келген халықаралық Келісімдерден немесе уағдаластықтардан туындайтын артықшылықтарды немесе басымдықты Уағдаласушы тараптардың бірі басқа Уағдаласушы тараптың инвесторына қолдануға міндеттемейді.

5-бап

Шығындар үшін өтем жасау

1. Кез-келген Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестициялары басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында соғыстың немесе басқа қарулы жанжалдың, төтенше жағдайдың, азаматтық қақтығыстардың немесе осындай жағдайлардың салдарынан зиян шеккен жағдайда оларға өзінің және кез-келген үшінші мемлекеттің инвесторларына жасайтын жағдайлардан қолайсызға болмайтын жағдай жасайды. Бұл сомалар шет елге еркін аударылуы тиіс.

2. Осы баптың 1-тармағының шарттарына қайшы келмей, Уағдаласушы тараптардың бірінің инвесторлары басқа Уағдаласушы тараптың аумағында осы тармақта айтылған қандайда бір жағдай кезінде:

а) бұлардың меншігін оның күштерімен немесе өкіметімен өз қарамағына алуы;

б) соғыс қимылдары немесе әлдебір жағдай мәжбүр етпесе де бұлардың меншігін олардың күшімен немесе өкіметімен қиратуы салдарынан зиян шексе,

инвесторлардың реквизиция кезінде немесе меншікті қирату нәтижесі ретінде шеккен зияны үшін әділ және соған барабар өтем жасалады.

Туындаған төлемдер еркін айналыстағы валютада кідіріссіз аударылады.

6-бап

Экспроприация

1. Кез-келген Уағдаласушы Тараптың инвестициялары басқа

Уағдаласушы Тараптың аумағында халықтың немесе мемлекеттің мүдделеріне аяян келтіретін айрықша жағдайлардан басқа кезде национализацияланбайды, экспроприацияланбайды немесе национализациялаумен немесе экспроприациялаумен (бұдан әрі "экспроприация" деп аталады) барабар әсері болатын шараларға ұшырамайтын болады. Экспроприациялау Уағдаласушы тараптардың заңдарына сәйкес, кемсітпейтін негізде жүргізіледі және кідіріссіз баламалы әрі тиімді өтемақы төлеу туралы шарттармен бірге жүргізілетін болады. Мұндай өтемақы инвестициялардың нарықтық бағасына тең болады, экспроприациялау немесе экспроприациялау қаупі жалпыға бірдей белгілі болған кезде LIBOR ставкасы бойынша экспроприациялау күнінен бастап алынатын процентті қамтиды, инвестиция жүзеге асырылған валютамен немесе Уағдаласушы Тараптардың келісімі бойынша инвестор үшін қолайлы кез-келген басқа валютамен кешіктірілмей төленеді, тиімді түрде өткізіледі және еркін аударылады.

2. Зардап шеккен инвестор өзінің жағдайын осы Уағдаласушы Мемлекеттің сот билігінде дереу қайта қаратып, осы бапта айтылған қағидаттарға сәйкес өзінің инвестицияларын бағалатуға құқықты болады.

3. Осы баптың 1-тармағының ережелері сондай-ақ Уағдаласушы Тарап акционерлік қоғам мәртебесін алған немесе қолданылып жүрген заңдарға сәйкес оның өз аумағының кез-келген белігінде құрылған және басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторлары онда пайларға ие болып отырған компанияның активтерін экспроприациялаған жағдайда да қолданылады.

7-бап

Инвестицияларға байланысты төлемдерді аудару

1. Уағдаласушы Тараптар инвестициялар мен табыстарға қатысты төлемдердің Уағдаласушы Тараптардың қолданылып жүрген заңдарында белгіленген мынадай рәсімдер кезделіп, еркін және кешіктірілмей аударылуына көпілдік береді:

- мұндай аударымдарды еркін аудару құқығына нұқсан келмеуін ескеріп рәсімдеу тәртібі;
- Уағдаласушы тараптардың заңдарына сәйкес аударылатын сомалардан салықтар, алымдар және ұстап қалулар жүргізу;
- кредиторлардың заңды құқықтарын қорғау немесе сот талқылауы кезінде шығарылған шешімдердің орындалуын қамтамасыз ету.

Осы бапта аталған рәсімдер әділ және кемсітпейтін болуы

керек.

Осы Келісімде аударулар:

- бастапқы инвестицияланған капитал, сондай-ақ инвестицияларды қолдау және кеңейту үшін қолданылатын кез келген қосымша шетелдік капиталды;

- пайданы,

- осы Келісімнің 5-бабына сәйкес өтемақыны;

- инвестициялық дауларды шешу кезінде туындайтын төлемдерді;

- кредиттік келісімге сәйкес төлемдерді, сондай-ақ парасат және кәсіпорындық меншікке құқығымен байланысты сы-йақыларды, басқару, техникалық және сериистік қымет көрсету бойынша төленетін ақыны;

- инвестицияларға байланысты қыметті жүзеге асыратын басқа Уағдаласушы тараптың жеке тұлғаларына еңбегі үшін тұрақты негізде төленетін ақыны;

- түсім күзиретті органдардың рұқсатымен ғана еркін аударылатын болса, инвестицияларды түгелдей немесе ішінара сатудан немесе таратудан түскен түсімдерді қамтиды.

2. Аударымдар ешқандай кідіріссіз, аударым жасалған күні қолданылатын бағам бойынша еркін айналыстағы валютамен жүзеге асырылады.

"Ешқандай кідіріссіз аударым" деп аударымға байланысты қалыптасқан қыметтерді орындауға қажетті қалыпты уақыт ішінде жүзеге асырылатын аударымдарды есептейді.

8-бап **Суброгация**

1. Уағдаласушы Тарап немесе оның делдалы өздерінің төл инвесторларына төленетін төлемдерді басқа Уағдаласушы Тараптың аумағындағы инвестицияларға байланысты өзі берген кәсіпке сәйкес төлесе, соңғы Уағдаласушы Тарап:

а) не осы елдің заңы бойынша немесе заңды келісімге сәйкес инвестордың қандай да болсын құқығының яки бірінші Уағдаласушы Тарапқа немесе ол тағайындаған делдала талап қою құқығының берілуін, сонымен бірге

б) бірінші Уағдаласушы Тарап суброгация нәтижесінде осы инвестордың құқықтарын пайдалану және талап қою құқығын алғанын таниды және осы инвестицияларға байланысты өзіне міндеттемелер алады.

2. Суброгация нәтижесінде алынған құқықтар немесе та-

лаптар инвестордың құқықтары мен талаптары шеңберінен шықпайтын болады.

9-бап

Уағдаласушы Тарап пен басқа Уағдаласушы Тарап инвесторының арасындағы дауларды ретке келтіру

1. Бір Уағдаласушы Тараптың инвесторы мен басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторы арасында Уағдаласушы тараптардың соңғысының аумағындағы инвестицияларға байланысты туындауы мүмкін кез-келген дау Уағдаласушы тараптар арасында келіссөздер жүргізудің негізі болады.

2. Егер бір Уағдаласушы Тараптың инвесторы мен басқа Уағдаласушы Тарап арасындағы қандай да болсын дау жазбаша талап берілген күннен бастап алты айдың ішінде осындай жолмен шешілмейтін болса, инвестор ол істі:

а) аумағында инвестиция жүзеге асырылатын Уағдаласушы Тараптың сот органының қарауына, немесе

б) 1965 жылдың 18 наурызында Вашингтонда, Колумбия округінде қол қоя үшін ашылған Мемлекеттер мен басқа Мемлекеттердің азаматтары арасындағы Инвестициялық Дауларды шешу туралы Конвенцияның тиісті шарттарын ескере отырып, Уағдаласушы Тараптың екеуі де осы Конвенцияның қатысушылары болған жағдайда Инвестициялық Дауларды Шешу жөніндегі Халықаралық орталыққа (ICSID), немесе

в) төреліге немесе Біріккен Ұлттар Ұйымының Халықаралық Сауда Құқығы жөніндегі комиссиясының (UNCITRAL) Төрелік Ережелеріне сәйкес құрылған халықаралық ad hoc төрелік сотына беру құқығын алады. Дауласушы тараптар бұл Ережелерді жазбаша өзгертуге келісуі мүмкін. Төрелік шешімдер түпкілікті және дауласушы Тараптардың екеуі үшін де міндетті болады.

10-бап

Уағдаласушы Тараптар арасындағы дауларды шешу

1. Уағдаласушы Тараптар арасындағы осы Келісімді пайымдауға немесе қолдануға қатысты даулар, егер бұл мүмкін болса, өзара консультациялар және келісімдер арқылы шешіледі.

2. Егер мұндай дау ол басталғаннан кейінгі алты айдың ішінде осындай жолмен шешілмейтін болса, ол кез-келген Уағдаласушы Тараптың өтініші бойынша осы баптың ережелеріне

сәйкес Төрелік Сотқа беріледі.

3. Төрелік Сот әрбір жеке жағдайға арналып былайша құрылады: төрелік шешім туралы жазбаша өтініш алынғаннан кейінгі екі айдың ішінде Уағдаласушы Тараптардың ерқайсысы осы Соттың бір-бір мүшесін тағайындайды. Содан соң осы екі мүше үшінші мемлекеттің азаматын сайлайды, ол Уағдаласушы Тараптар мақұлдағаннан кейін Соттың Төрағасы (бұдан әрі "Төраға") болып тағайындалады. Төраға басқа екі мүше тағайындалған күннен бастап үш айдың ішінде тағайындалады.

4. Егер осы баптың 3-тармағында айқындалған қандай да болсын кезеңдердің ішінде қажетті тағайындаулар жасалмаса, кез-келген Уағдаласушы Тарап, басқалай уағдаласу болмаған жағдайда, қажетті тағайындаулар жасау үшін БҰҰ Халықаралық Сотының төрағасын шақыра алады. Егер оның қандай да болсын Уағдаласушы Тараптың азаматы екені анықталса немесе егер басқа бір себептер оған аталған қызметті орындауға кедергі келтірсе, қажетті тағайындаулар жасау үшін Төрағаның орынбасары шақырылады. Егер Төрағаның Орынбасары да қандай да болсын Уағдаласушы Тараптың азаматы екені анықталса немесе аталған қызметті орындай алмаса, Уағдаласушы Тараптардың қандайының болсын азаматтығын алмаған БҰҰ Халықаралық Сотының үлкендігі жағынан келесі мүшесі қажетті тағайындаулар жасауға шақырылады және ол аталған қызметті кедергісіз атқара алады.

5. Төрелік Сот өз шешімдеріне көпшілік дауыс арқылы қол жеткізеді. Мұндай шешімдер әрбір Уағдаласушы Тарап үшін міндетті болады. Әрбір Уағдаласушы Тарап соттағы өз мүшелеріне және төрелік сот өндірісіндегі өз өкілдігіне қатысты шығындарды көтеріп алады; төрағаға қатысты шығындарды және басқа да шығындарды Уағдаласушы Тараптардың екеуі тең бөліп көтереді. Төрелік Сот өзінің төл рәсімін айқындайды және өзінің шешімі арқылы Уағдаласушы Тараптардың қайсысы шығындардың басым бөлігін көтеретінін айқындайды.

11-бап

Басқа ережелер мен арнаулы міндеттемелердің қолданылуы

1. Егер мәселе бір мезгілде осы Келісім арқылы және Уағдаласушы Тараптардың екеуі де қатысушылары болып табыла-

тын басқа халықаралық Келісім арқылы реттелетін болса, осы Келісімде ешнәрсе де Уағдаласушы Тараптардың немесе олардың басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында инвестицияларды жүзеге асыратын кез-келген инвесторларының олардың жағдайына қатысты неғұрлым қолайлы болып табылатын ережелердің артықшылықтарын пайдалануына кеседік жасамайды.

2. Егер бір Уағдаласушы Мемлекет өзінің заңдары мен ережелеріне немесе келісім шарттардың басқа да арнаулы ережелеріне сәйкес басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторларына жасауға тиісті жағдай осы Келісімде жасалатын жағдайға қарағанда неғұрлым қолайлы болса, жағдайдың неғұрлым қолайлысы жасалады.

12-бап

Келісімнің күшіне енуі, өзгертулер мен толықтырулар енгізу

1. Уағдаласушы тараптардың әрқайсының ұлттық заңдарында халықаралық келісімдердің күшіне енуіне қатысты кезделген мемлекеттік ішкі рәсімдердің орындалғаны туралы хабарлайтын ноталар алмасады.

Соңғы нотаны алған күн осы Келісімнің күшіне ену күні болып табылады.

2. Осы Келісім он (10) жыл бойы күшінде болады және осы баптың 5-тармағына сәйкес оның күші жойылғанға дейін күшінде бола береді.

3. Осы Келісімнің шарттары оның күшіне ену сәтінен бастап 1991 жылғы 16 желтоқсаннан бастап жүзеге асырылған инвестицияларға қолданылады.

4. Осы Келісімнің қолданылу күші тоқтатылғанға дейін жасалған инвестицияларға қатысты осы Келісімнің барлық алдыңғы баптарының шарттары оның қолданылу күші тоқтатылған күннен бастап он (10) жыл бойы күшінде қала береді.

5. Тараптардың арасындағы жазбаша келісім бойынша осы Келісімге өзгертулер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін. Егер Тараптардың әрқайсысы осы баптың 1-тармағына сәйкес мемлекеттік ішкі рәсімдердің орындалғаны туралы орындалғанын басқа Уағдаласушы Тарапқа хабарласа, кез-келген түзету күшіне енуі тиіс.

6. Уағдаласушы тараптардың әрқайсысы басқа Уағдаласушы тарапқа осы Келісімнің күшінде болу мерзімі аяқталудан бір жыл бұрын алғашқы тоғыз жыл өткен соң немесе бұдан кейінгі

көз-көзден уақытта жазбаша хабарлауына болады.

Осыны куәландыра отырып, төменде қол қойған тиісінше өкілетті өкілдер осы Келісімге қол қойды.

Баку қаласында 1996 жылғы "16" қыркүйекте әрқайсысы қазақ, өзбек, азербайжан және орыс тілдерінде іс жүзінде екі дана етіп жасалды, бұл ретте барлық мәтіндердің күші бірдей.

Осы Келісімнің ережелерін пайымдауда үйлеспеушілік болған жағдайда орыс тіліндегі мәтін анықтамалық болып табылады.

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

Азербайжан Республикасының
Үкіметі үшін

